

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
PIATA SF. GHEORGHE 4. — TEL. 2-52

Kritika

Ma meg a napokban az új magzatelhaj-
tástörvényjavaslatról. Orvos tollából lá-
tunk napvilágot ez az írás. Nagyon is illeté-
ges elyől jött a bírálat, mert hiszen az
orvosnak kellene lennie, hivatása szentségé-
ért, az emberi életet legfőbb őrzőjé-
gá, az emberre bízott élettel minden
számadásra készen lehessen, nem
csak az orvosi etika, de mindenekelőtt az
orvosbíró ítélőszéke előtt. Meg kell vallani,
hogy amilyen érdeklődéssel olvasta az em-
ber az avatott kézzel írott, magas kul-
tura valló írást, épolyan csalódással tette
szemébe, mert nem azt kapta, amit várt.
Nem kritika, hanem jóváhagyás domboro-
zik az egész írásból, amely pedig az ele-
nyen szépen hangzó igazsággal kezdő-

Az állam legelső és legszentebb köte-
se az önmagával szemben az eljövendő
generációk életének, létének abszolút biztosítása.
Ez az állam legfőbb kötelessége, amely
szemben az a leghatalmasabb alapokon
származó lélektani, jogi és orvosi okoskodás,
amely ezt a sarkalatos tételt vitatni akarná
szeg tudná vagy meg akarná dönteni...
Ez a hatóság bevezetés, amely
szemben sokat veszít értékéből a cikk elol-
vasásából leszűrt konkluzió után. Az írás
szemben felé egy olyan kis lépéscsalás-félet érez-
tem, amikor már így beszél a magzat-
elhajtási törvényjavaslatot kritizáló orvos:

A parlament bizottság azonban,
amelynek egyházi és világi képviselői vol-
nak, nem akarta törvényesíteni az új, mo-
dornyervezet rendelkezéseit, visszautasító
válaszokkal és nem fogadta el a tervezet
egységességét. Ma ez a rideg álláspont —
amíg a cikkíró orvos — amikor egész
száradó állásfoglalásunkban: a védekezés,
amely megelőzése döntő szerepet kell ját-
sítani, nem helyénvaló.

Az írás felsorakoztatja cikkében, mint
mondom kezeimet-keppen, nem a ma-
gunk, hanem az ő érdekükben beszél: A
szeg fizikumú és idegzetű anyáknál a
szegesség sok esetben veszélyezteteti az anya
egységét. (A magzatelhajtás nem veszé-
lyes?) Pro secundo: A szegénysorsu vá-
ny munkásságnak is lehetővé kell tenni a
magzatelhajtást — az orvos szerint — mert
szeg már 7—8 szülésen ment át a sok
szeg kától és gyenge táplálkozástól legyön-
ny szervezetű szegény proletáraszony.

tertio: A hajadon leányok terhességé-
gét. (Szederkényi Annának most át kellene
a Felszabadultak című könyvét, mert
szeg minnek strapálna magát Julia asz-
ny, a híres képviselő és ügyvéd, ami-
Takácsnéba a nyomorult proletárasz-
nyba erőt, vigasztalást ünt, hogy legyen
szeg a tizenhetedik gyermeket a világra
szegni és nem kellett volna Verebes Erzsébet
szegennyolc éves érettségizett csecsemő
szeg leány-anya védelmére sem szót vesz-
szegni a főtárgyaláson.) Ugy gondolja
szeg ur, hogy kutyaharapást szegével le-
szeg gyógyítani? Egyik bünt a másik, száz-
szegrosan nagyobb, bünnel jóvátenni? Nem,
szeg lehetetlen. Valahogy az az érzése az em-
szeg, hogy kancsal az a szemzög, amely-
szeg szemlélve megírta véleményét a ma leg-
szeghatalmasabban aktuális kérdéstről. Azt
szeg írja elhitetni, hogy az emberi tömegek
szegnyomorultabbjai felé néz és abszolút ma-
szeglátaról az orvosi etikának csak ő éret-
szeg, az ő érdekeiért beszél. Pedig nem így
szeg. Mert valójában — nem gondoljuk,
szeg hiszámítottan — azokra tekint kacér,
szeg látó pillantással ez az írás, akik csupán
szeg világi törvények szentesítését kívánják

Ma kezdődik a tanárok vizsgája amelyet vasárnap a tanítók nyelvvizsgája követ

Ma, pénteken azon állami vagy feleke-
zeti iskolában működő taná-
rok nyelvvizsgája kezdődik, akik a ke-
rületi tanfelügyelőség kimutatása sze-
rint nem bírnak kellőképpen az állam-
nyelvet. A vizsgáról a tanfelügyelőség
ezért néhány hét előtt értesítette Temes,
Caras (Krassó), valamint Severin (Szö-
rény) megye kisebbségi tanárait, akik
ma reggel nyolc órakor gyülekeznek a
Diaconovici Loga liceumban, ahol írás-
beli vizsgát tesznek. A vizsgabizottság
elnöke Pop Stefan fővárosi tanár, míg
tagjai Radulescu Stelian pitestii és
Andreescu P. Sibiu (szebeni) taná-

rok. A vizsgára behívott tanárok elbo-
csájtás terhe alatt kötelesek megjelenni
a vizsgabizottság előtt. Jelentkezni kell
továbbá azoknak is, akiknek nyugdíjaz-
tatása folyamatban van és igazolniuk
kell nyugdíjaztatásukra beadott kérésü-
ket, vizsgát azonban nem tesznek.

Vasárnap, augusztus 12-én megke-
zdődik az állami vagy felekezeti iskolák-
ban működő tanítók román
nyelvvizsgája is. A tanítók
közül a helybeli kerületi tanfelügyelőség
megállapítása szerint százhuszan nem
bírnak kellőképpen a román nyelvet és
ezek ugyancsak elbocsájtás terhe alatt

kötelesek vizsgálni. Vasárnap Temes-
megyéből összesen kilencven kisebbségi
tanító tesz vizsgát, akik közül hat timi-
soarai (temesvári), Caras (Krassó)-me-
gyéből tizenöt, míg Severin (Szö-
rény)-megyéből ugyancsak tizenöt
vizsgálnak. A kerületi tanfelügyelőség-
hez eddig még nem érkezett meg a köz-
oktatásiügyi minisztérium részletes in-
tézkedése a tanítók vizsgájára vonat-
kozólag, csupán annyit közölt, hogy a
tanítók írásbeli vizsgája vasárnap reg-
gel nyolc órakor az állami tanítóképez-
dében kezdődik. A bizottság tagjai
egyelőre még ismeretlenek.

A kormány elhatározta, hogy a nyolcvan és magasabb százaléku hadirokkantak nyugdíját felemeli

A hadügyminiszterium a hadi-
rokkantak tudomására hozza: Mi-
nisztartanási napló alapján feleme-
lik a teljesen megcsontítottak (Mu-
tilati mari), valamint a száz száza-
lékos és nyolcvan százalékos rok-
kantak illetményeit. A teljesen meg-
csontítottak és a száz százalékos
rokkantak az 1932. évi október tí-
zediki törvény hatodik szakasza
szerinti nyugdíját kapják, míg a

nyolcvan százalékos rokkantak az
ugyanazon törvény hetedik szaka-
szában előírt és a jelenleg kapott il-
letmények közötti különbözet 25
százalékát kapják többletként. A
felemelt nyugdíjak a minden rok-
kant birtokában levő nyugdíjköny-
vek alapján kerülnek kifizetésre.
Ezeket a nyugdíjkönyveket a meg-
felelő helyesbítés érdekében be kell
küldeni a hadügyminiszterium ka-

tonai nyugdíjintézetének. (Ministe-
rul de Aparare Nationale — Sectia
de Pensie Militare, Bucuresti, Calea
Grivitei 28). A katonai nyugdíj-
könyveket helyesbítés végett a tel-
jesen megcsontítottak szeptember
elsejéig, a száz százalékos rokkant-
ak szeptember elseje és tizenötö-
dike között, a nyolcvan százalékos
hadirokkantak pedig szeptember tí-
zenötödike után küldjék be.

A pénzügyminiszter nyilatkozata

Nem hoznak be új adókat a régieket sem emelik és nem lesz aggregényadó sem

Slavescu pénzügyminiszter tegnap
fogadta lapunk fővárosi tudósítóját, s ér-
dekes nyilatkozatot tett. A pénzügy-
miniszter az újságíróknak ama kérdésére,
hogy mennyiben felel meg az a hír, hogy
a kormány új adók behozatalával fog-
lalkozik, ezeket mondotta:

— Sem új adót nem hozunk be, sem
meglévő adókat nem emelünk fel. Meg-

lep, hogy ilyen hírek egyáltalán forga-
lomba kerülhettek. Ezeket a híreket a
leghatározottabban formában meg kell cá-
folnom. A kormányt most egészen más
dolgok foglalkoztatják és sem új adók
behozatalára, sem pedig régi adók eme-
lésére nem is gondol. Mi elejétől fogva
hirdettük azt, hogy az adózási terheken

könnyítünk és ezt részben már meg is
valósítottuk.

Slavescu pénzügyminiszter azután cá-
folta azt, mintha a kormány az aggre-
gényadó behozatalának tervével foglal-
koznék. A belföldi kölcsönre vonatkozó-
lag a pénzügyminiszter kijelentette,
hogy erre vonatkozólag csak a jövő hét
folyamán nyilatkozik az újságíróknak.

lelkiismeretlen üzelmeik nyugodt folytatá-
sára. Hiszen ön tudja legjobban mint orvos,
hogy mennyire nem azok a nők akarják
megszabadítani magukat a gyermekáldás-
sal járó tehertől, akiknél valójában olyan
szívbetegsége sulyos körülmények ten-
nék indokoltá annak megengedését. Ahol
már hat-nyolc gyermeknek adtak hajlékot,
ott még a rábeszélés is ritkán akadályozná
meg, hogy a következőt ne engedjék világra
jönni. A leány-anyak pedig? Nekik hasz-
nálna — úgy gondolja — az a törvény,

amely megengedi, hogy életük és egészsé-
gük kockázatásával — nem is beszélve az
ezzel járó lelkiismereti csódról — megsza-
badítsanak kufarlelkű férfiakat a kellemet-
len következmény terhétől? Ugye nem?...
Schütz Antal egyetemi tanár a Házasság
című könyvében írja:

— Az emberiség élni akarása, egészséges
életössztöne szociális fokon a gyermekakka-
rában jut kifejezésre, s hanyatló koroknak
a történet tanúsága szerint mindig az volt a
jellemzője, hogy irtóztak a gyermekáldás-

tól.

Ha ebben a keresztény országban is a
többség óhaja lenne ennek a végzetes tüne-
tet elősegítő törvénynek szentesítése, akkor
ránk is vonatkoznék a történelem tanúsága.
De hála Istennek még nem jutottunk odáig.
Ezt bizonyítja a parlament bizottság tilta-
kozása és visszautasítása az új törvényja-
vaslattal szemben. A lelkiismeret egyelőre
diadalmaskodott az erkölcsi normákat nem
ismerő, csak az önszeretet és érdektől inspí-
rált „józan ész” felett. (G. O.)

Megszűnt az osztrák náci müncheni szervezete melyet a berlini kormány hálából azért oszlatott fel mert Bécs Papent elfogadta követnek

Ausztriában országos emlékünnepet rendeztek a meggyilkolt Dollfuss kancellár emlékezetére. Ausztria valamennyi városában, minden községében nagy számban gyűltek össze a hazafias front tagjai, hogy elhunyt vezérük emlékének hódoljanak. Az ünnepség bevezetője az volt, hogy

este hét órakor egy percre az egész országban megállott minden mozgás, minden forgalom, minden munka.

Bécsben a Hősök-terén ötvenezer ember gyűlt össze. Stepan országos vezér rövid beszéde után a hazafias front tagjai Schuschnigg kancellárnak és Starhemberg alkancellárnak hűséget esküdtek. Azután Schuschnigg kancellár mondott nagy beszédet, amelyben többek között ezeket hangoztatta:

— Mindenkinnek baráti kezet nyújtok, aki Ausztria függetlenségének és szabadságának megvédése érdekében velem akar dolgozni. Azt azonban hangsúlyozom, hogy

akinek közvetett vagy közvetlen szerepe volt a véres eseményekben, annak a számára nincsen kegyelem.

Azután Starhemberg herceg alkancellár beszélt és kezét esküre emelve hársány hangon kijelentette:

— Esküszünk, hogy végső lehelletünkig küzdünk Ausztria szabadságáért és függetlenségéért.

Ausztriában csakis olyan eszme uralódhatik, amely Ausztriában született és amelynek képviselői osztrákok. Starhemberg végül hűséget fogadott Schuschnigg kancellárnak és a hazafias frontnak, amelynek mostantól kezdve ő az országos vezére.

Érdekes részlet derült ki most a meggyilkolt Dollfuss kancellár utolsó munkájáról. Eszerint Dollfuss, amikor a nemzeti szocialista lázadók berontottak a hivatali szobájába, éppen egy tervezetben dolgozott, amelynek célja volt a Theater an der Wien színház szanálása. A terv az volt, hogy az állam támogatásával a bécsi bankok részvénytársaságot alapítsanak ennek a régi bécsi színháznak a megmentésére. A terv még most is befejezetlenül fekszik Dollfuss íróasztalán úgy mint azt abbahagyta. Most

azzal a szándékkal foglalkoznak, hogy Dollfuss utolsó munkáját kegyelemből befejezzék és a részvénytársaságot megvalósítsák. Számos bécsi bankár már jelentkezett is részvényjegyzésre.

A stájerországi polgármesterek Grácban gyűlést tartottak, amelyen érdekes határozati javaslatot hoztak. Követelik, hogy

fosszák meg mandátumuktól mindazokat a polgármestereket és községi tanácsosokat, akik a nemzeti szocialistákkal rokonszenvező Bauernschutz tagjai és eddig nem léptek be a hazafias frontba. Követelik továbbá a stájerországi tartományi gyűlés feloszlását és azt, hogy mindazokat, akik a lázadásban résztvettek, de eddig még szabadlábban járnak, tartóztassák le.

A bécsi törvényszék tegnap délelőtt folytatta a nemzeti szocialista lázadásban résztvevő kilenc rendőrtiszt bűnének tárgyalását. Tegnap kihallgatásuk alkalmával is azzal védekeztek, hogy felsőbb utasításra cselekedtek.

Abban a hiszben voltak, hogy törvényes eljárásban vesznek részt. Nekik azt mondták, hogy Dollfuss lemondott és hogy az új kancellár Rintelen volt római követ lesz.

Azok, akik nekik az utasításokat adták, Rintelenre hivatkoztak.

Az egyik védő kérte, hogy tanuképpen idézzék meg Pöllhuber nemzeti szocialistát, aki egyik résztvevője volt a

Ottó királyfi Dániában van miközben a lapok felizgatták a közvéleményt olaszországi tartózkodásának alaptalan hírével

Számos külföldi lap tegnap világgá kürtölte, hogy Hasburg Ottó Olaszországban tartózkodik, ahol Schuschnigg osztrák kancellárral és Mussolinivel fog tárgyalni. Ezt a hírt most egyszerre megcáfolja az a koppenhágai távirat, amely arról számol be, hogy Ottó királyfi csütörtökön délelőtt odaérkezett. Ottó inkognitóban kívánt Dániában tartózkodni, azonban a szálloda egyik vendége felismerte és telefonon értesítette a lapokat. Félóra mulva a fo-

Titokban temetik el a halottakat Algirban, ahol még mindig dul a harc arabok és zsidók között

Algirban az izgalom, amely napok óta tart, még mindig nem ült el. Az arabok és zsidók farkasszemet néznek egymással. Constantineban a hatóságok erélyes intézkedésekkel rendet teremtettek. A nyugalom azonban csak látszólagos. A zsidók is és az arabok is fogcsikorgatva járnak és minden pillanatban várható az újabb összeütközés köztük. Hír szerint a városban a három nap előtti arab-zsidó háború halottainak száma felülmúlja a kétszázat. Ezzel szemben hivatalosan csak huszonhét halottat ismer-

Elrendelték a vizsgálatot a villamosművek igazgatója ellen, mert megtagadta a régi alkalmazottak elbocsátását

Az a vita, amely az Oradea (nagyváradi) villamosmű alkalmazottainak elbocsátása körül Bazili Tiberiu a villamosmű igazgatója és a városi tanács között keletkezett, áterjedt az egész ideiglenes bizottságra. Bazili ugyanis megtagadta a régi szakavatott alkalmazottaknak az újonnan felvettekkel való helyettesítését, mert a villamosmű zavartalan üzeméért nem vállalhatja a felelősséget. Az átmeneti tanács tegnap délutáni ülésén Givulescu tanácsos bejelentette, hogy a villamosmű igazgatója nem engedte meg az újonnan kinevezett munkaerőknek, hogy elfoglalják állásukat. Arra hivat-

puccsnak és akinek sikerült Magyarországra menekülnie.

A bíróság a tárgyalás folytatását különben mára halasztotta és valószínű, hogy ma elhangzik ebben az ügyben az ítélet is.

Az United Press jelenté Berlinből, hogy

az osztrák nemzeti szocialisták Münchenben székelt szervezete feloszlatták,

a szervezet vezetőseit pedig szabadságolták. Ezt az intézkedést a német kormány akkor rendelte el, amikor megkapta az értesítést arról, hogy az osztrák kormány Papent alkancellár követi és meghatalmazott miniszteri kinevezéséhez hozzájárult.

toriporterek és az ujságírók hada rohanta meg Ottó királyfit, aki azonban kitért minden nyilatkozat elől. Ottó sétakocsizást végzett a városban, amely alkalommal sokan felismerték és éljenek. Délben udvariassági látogatást tett a dán királyi párnál. A délutáni lapok számos képet közölnek Ottó királyfiról és megírják, hogy néhány napig marad Dániában és a fővároson kívül a nagyobb vidéki városokat is megtekinti.

nek be. Valószínű, hogy ez a szám csak azokra vonatkozik, akik sebesülésük következtében a kórházakban haltak meg. A mohamedán arabok sebesültjeiket hazaszállították, halottaikat pedig lehetőleg titokban földelték el kertjeikben. A vidéken azonban az ádáz háborúság még mindig dühöng. A falvakban az arabok többségben vannak és éjszakánként meghoranják a zsidók házeit és felgyújtják azokat. Legújabb jelentés szerint tegnap a Constantine környékbeli falvakban az arabok tizenegy zsidó férfit öltek meg.

kozott, hogy temetőőrök és szabólegények nem alkalmasak a szakmunkának az elvégzésére. Tekintettel arra, hogy ezzel az igazgató megtagadta az engedelmességet felettes hatóságával szemben, követelte az igazgató azonnali felfüggesztését és a vizsgálat megindítását. Az átmeneti tanács három tagu bizottságot küldött ki a vizsgálat lefolytatására, a felfüggesztésre vonatkozólag pedig úgy határozott, hogy ezt nem fogantatosítja, mert hiányzanak a törvényes okok. A polgármester kijelentette, személyesen kéri Bazili igazgatót, hogy menjen szabadságra és csak a vizsgálat lefolytatása után foglalja el hivatalát.

Olcsó és kellemes nyaralás
szeptember hónapban:

EURÓPA pausálkurál

20 - 30 napig

A Tenger barátainak sátoráborában, Eforia Lei	2900-
Hotel Bellona, Eforia	„ 7950-
Carmen-Sylva	„ 5600-
Tekirghiol-Bái	„ 3360-
Palace-Hotel, Constanța	„ 6000-
Sovata	„ 4170-
Buzias	„ 6500-
Püspökfürdő	„ 4480-
Tuşnad	„ 5600-
Vatra-Dornei	„ 6000-

Beiratkozások és felvilágosítások
Déli Hírlap kiadóhivatalában és az összes Európai menetjegyirodáknál.

Feltűnést keltett Stamatopol tancos bejelentése, amely szerint őan idején tiltakozott az elbocsátások ellen tiltakozását nem vették figyelembe. Igen éles hangú lett a vita, amikor Glescu azt kérte, hogy mint megfigyelhessen jelen a villamosműnél tartó vizsgálatnál. Stamatopol ez ellen erősen tiltakozott és kijelentette, hogy csen szüksége a bizottságnak külön lenőrre. Givulescu, Stamatopol éles rohanása után, visszavonta kérését tanácsülés azzal ért véget, hogy a más bizottság még a mai napon megkezdje a vizsgálatot a villamosműnél.

Minden felelősség Hitler vállain nyugszik

Berlini jelentés szerint Seldte dalmi munkaügyi miniszter a birodalmi frontharcosok és acélszakosok vezetői felhívást adta ki: — A so német népek Hitler Adolf szemében Hindenburg tábornok helyébe megutódot jelölt ki. Nekünk semmi köztünk nem lehet, hogyan szavaz augusztus 19-én. Azt a fogadalmat amelyet annak idején védnökünk Hindenburg tábornagnak tett most átvisszük vezérünkre. Legye egységesek, tartsatok össze, mondjatek igent és szavazatok örömmel vezéritek, aki a jövőben minden felelősség maga vállain hordoz.

Hatósági rekvirálás az őszi gyakorlatokra. Fővárosi jelentés szerint a hadsereg az őszi folyamán nagy gyakorlatokat tart. A hadgyakorlatok három hétig tart és abban a városban levő ezredek is részt vesznek. A gyakorlatnál nagymennyiségű lóra, csíra, biciklire és teherautóra lesz szükség, amelyeket rekvirálás útján fogják a lakosságtól beszerezni. A vármező prefekturán már össze is állítják az ezeket a bizottságokat, amelyek a rekvirációt végzik. A bizottságok szeptember elején kezdik meg működésüket.

Rablógyilkos diákok bandája agyonütött és teljesen kifosztott egy dús gazdag öreg földbirtokost

A erkölcsök háboru utáni sajnálatos csökkenésének következménye a fiatalok számának ijesztő szaporodása. A fiatalok itt is, ott is szövetkeznek, szervezkednek, bandákat alakítanak lovas, rablásra, gyilkosságok elkövetésére. Minduntalan kénytelenek a lapok megírni, hogy ilyen gyermekbandák a városban, vagy más városokban mi büntényeket követtek el. A kor és a különböző hatóságok szigorú intézkedéseket léptettek életbe, hogy az erélyével a fiatalokat a rendes élet becsületszabta korlátaik közé hozza, azonban a mai kor tekintélyt parancsoló intelmet nem ismerő mélyen egyre újabb és újabb fiatal lelkeket fertőz meg.

Az újságíró ma megint szomorú kötelességet teljesít, amikor ifjú emberek sorsát számol be.

Két városból is érkezett hír. Az egyik fiatalok rablógyilkosságáról, a másik lopásokról és betörésekről szól, amelyeket fiatalok követtek el.

Bercovicci ismert faliceni milliós földbirtokos autóján vidéken járt amikor visszafelé tartott, Faliceni vidékén gépkocsiját az erdőn keresztül vezető úton hat fiatalember tartózkodta föl.

A fiatalok botokkal támadták Bercovicciát és elkeseredett harc után agyonverték. A felismerhetetlenségig összevert holttestet azután kirabolták és elmenekültek.

A megfutamodott milliósosnál ötvenezer leeresztett pénz volt, amelyet a fiatal rablók elvittek. Bercovicci segélykiáltásait az erdőben többen hallották, s idejükre siettek, mikorra azonban odaértek, már csak a halott és a holttestet találták autójában.

A rendőrség és csendőrség azonnal megindította a nyomozást és sikerült megállapítani, hogy

a szörnyű rablógyilkosságot hat tanuló követte el.

Ak közül Jon Grigoriut, Golnberget, Radu Vasilescut és Cecea Morariut már le is tartóztatták, két másik társuk szökésben van. Egy elfogott diák beismerte a rablógyilkosságot. Elmondották, hogy bandát alakítottak és előzetesen már számos lopást és betörést követtek el. Kiállításuk folyamatban van. A rendőrség igyekszik megállapítani teljes családjukat. Remélik, hogy a két megfutamodott diákot hamarosan kézre kerítik.

Csernoviciban — ahol csak néhány nap előtt fogtak el egy

fiatalokból álló rablóbandát — tegnap újabb kiskorukból álló tolvajtársaságot tett a rendőrség ártalmatlanná.

A most kézrekerült banda legidősebb tagja tizenhét éves. A rendőrség közgei éppen akkor érték tetten a fia-

talkoruk bandáját, amikor annak tagjai az egyik kereskedésben akartak betörést elkövetni. A vizsgálat során megállapították, hogy ez a betörőbanda hónapok óta működött és igen sok lopást és betörést követett el. A vizsgálat folyik.

Nem indul a filléres gyors mert a kollektív utlevél megszerzése akadályokba ütközött a fővárosban

A Bécs—budapesti filléres gyors, amelynek indulását szombat reggelre tervezték, a belügyminisztérium határozata folytán nem indulhat el útjára és így a kirándulás, amelyre pedig minden előkészület megtörtént, elmarad. A Központi Bank menetjegyjelöltésére az utazási akció megkezdése előtt megszerzte az előzetes engedélyt, de tegnap a minisztérium megtagadta a kollektív utlevél kiállítását és ezért a Központi Bank menetjegyjelöltésére sajnálattal közli, hogy a vonat indulását rajta kívül álló okok miatt nem sikerült biztosítani. Mindazok, akik kollektív utlevéllel óhajtottak az utazáson részt venni és az erre vonatkozó iratokat benyújtották, okmányukat a jelentkező helyeken, a pénz visszatérítésé-

vel, átvehetik. Akik egyéni utlevél birtokában vannak, augusztus 13—20. napjai között ötven százalékos vasuti kedvezményvel utazhatnak Budapestre és a vizumot utólagosan válthatják meg. Az utólagos vizum ára hat pengő. A kedvezményteljesítést augusztus 20—23. napjai között térhetnek vissza. Ez az egyéni utazás alig száz leiel kerül többre, mint a tervezett társasutazás, amennyiben megvásárolják a vasuti kedvezményt és az utólagos vizumot biztosító igazolványt. A vasuti kedvezményt biztosító igazolvány ára hetven leiel, az utólagos vizum beszerzésére szükséges igazolvány ára pedig 35 leiel. Mindkét igazolvány a Déli Hírlap kiadóhivatalában kapható.

Ciumeti vaskardista gyilkosai a fővárosi esküdtbíró előtt

Ciumeti vaskardistának múlt év december végén történt meggyilkolása ügyében — miként megírtuk — a rendőrség letartóztatta Panova, Negrescu és Mateescu rendőrkomiszárúkat, akik ellen alapos a gyanu, hogy a gyilkosságot ők követték el. A három letartóztatott rendőrkomiszárú, aki jelenleg a vacarestii fogházban van, szabadlábra helyezést iránt kérvényt nyújtott be. A fővárosi esküdtszék tegnap tárgyalta a kérelmet. A három vádlott kihallgatása során tagadta, hogy része volna a Ciumeti-gyilkosságban. A védők kérték a vádlottak szabadlábra

helyezését, mivel ez a vizsgálatot nem veszélyeztetné. Procop Dumitru főügyész emelkedett azután szólásra és ezeket mondta:

— Duca miniszterelnök meggyilkolása gyalázatos bűntett volt. Azonban Ciumeti megölését nem hasonlíthatjuk azal össze. A tömegszühözés akkoriban olyan elkeseredett volt, hogy minden polgár részéről érthető volt, ha egy éléje kerülő vaskardistát lelő. A főügyész azután azt ajánlotta, hogy a három rendőrkomiszárút kaució ellenében bocsássák szabadlábra. Az esküdtbíró péntek délelőtre halasztotta a döntést.

Egymásra licitálnak a cégek és napról-napra olcsóbban hajlandók a Duca-utca burkolatát elkészíteni

Nem hiába húzódik a Duca-utca burkolásának ügye és ha talán így később is készül el, ennek a késedelemnek megvan a lakosság szempontjából az a felbecsülhetetlen előnye, hogy szinte napról-napra olcsóbbak lesznek az ajánlatok. Egy évvel ezelőtt még a választott városi tanács úgy határozott, hogy az utburkolást tizenegy millió leielért kerammittal végezteti. Az idén az átmeneti tanács a bazalt mellett döntött, majd komprimált aszfaltra határozta el magát és leszorítva az árat, a Bitumen-céget bízta meg tizenegy és félmillió leielért a munka elvégzésével. Ehhez járulna még félmillió leielért a szegélykövek beszerzése úgy, hogy a Duca-utca burkolása kereken tizenkét millió leibe kerülne. Az aszfaltért a cég öt évi jótállást

vállal és a fentartás évi öt százalékot tenne ki. Alig indult meg — miként megírtuk — ebben az ügyben a belügyminiszteri vizsgálat, amikor most megjelent a Xilolit-cég, mely annak idején a keramitra vonatkozó ajánlatot tette és újabb beadványában a következő ajánlatot tette a városnak. Módosítja a tavaly már elfogadott ajánlatát úgy, hogy hajlandó az egész Duca-utcát tizenkét millió leielért kerammittal burkolni öt évi jótállással és nála a fentartás csak évi fél százalékot tesz ki. Emellett kötelezi magát, hogy a munkát még az idén befejezi, ami az aszfaltozásnál lehetetlen, mivel ez csak nyáron végezhető. A városnak most már könnyű dönteni, ha csak közben nem jön — még olcsóbb ajánlat.

Leszállítják az adót a mozgóképszínházak belépőjegyei után

A pénzügyminiszter a múlt évben bevezetett és a mozivállalkozók által fizetendő vigalmi adó rendszerét az országos állítólág megváltoztatja. Erre vonatkozólag két tervezetről van szó, amelyek azonban meg-egyeznek abban, hogy az adókulcsot leszállítják. Az adórendszer megváltoztatásának egyik módja az volna, hogy az adókulcsot általában huszonöt százalékkal csökkentenék, míg a másik tervezet a mozitulajdonosok régi vágyát teljesítené és eszerint a vigalmi adó kulcsát a belépőjegyek ára szerint állapítanák meg. Eddig az volt a hiba, hogy az adót egységes helyi szinten állapították meg és ezért az erdélyi és bányásági mozitulajdonosoknak az olcsóbb jegyek után is magas adót kellett fizetni. A helyi városi mozik 1933 január elsejétől 1934 március végéig a 15 millió jövedelemből három millió 350.000 leiel vigalmi adót fizettek, míg 1932-ben, amikor még a régi adózási rendszer volt életben a jövedelemből csupán két millió leiel fizettek be vigalmi adó címén. A különbséget a tulajdonképpeni ráfizetés és ha a vigalmi adó rendszerét most megváltoztatják, remény van arra, hogy a városi mozik sem fognak ráfizetéssel dolgozni.

A rendőrség munkája a nagyvásáron tizenöt zsebmetsző letartóztatása

Tegnap a rendőrség büntügyi osztálya nagy munkában volt. Velici Coriolan komiszárúval az élen az egész detektívtestület az országos vásáron volt. Nem éppen vásárt akartak vásárolni, hanem a veszedelmes és régen körözött egyének után kutattak. Az országos vásár a városba csajja a keresett betörőket és főleg zsebtolvajokat, akik a vidék biztonságos nyugalmában húzódnak meg és csak nagyobb „munkára” rándulnak a városba. Sok jó fogást csinált már a rendőrség az országos nagyvásáron és ezért nem mulasztják el, hogy a sokadalomban alaposan körül nézzenek. A tegnapi fogás elég sovány volt, mert tegnap estig csak mintegy tizenöt személyt szállítottak be a rendőrségi fogdába. Ezek nagyobb része tetten ért tolvaj és zsebmetsző, míg számosan veredéskésért és csendháborításért kerültek a rendőrség őrizetébe. Az ugynevezett „nehéz fiúk” óvatossak voltak és nem mutatkoztak az országos vásáron, ahol ilyenformán a rendőrség részére is gyenge „felhajtás” volt.

Amnesztia Németországban Hitler birodalmi vezéri önkinevezése alkalmából

Berlini jelentés szerint Hitler abból az alkalomból, hogy mint birodalmi vezér a kancellári és államfői hivatalt kezében egyesítette, amnesztiát adott. Kegyelemben részesülnek a bűncselekmény természetére való tekintet nélkül és büntetésüket teljesen elengedik azoknak, akiket hat hónapot meg nem haladó szabadságvesztésre, vagy ezer márkáig terjedő pénzbüntetésre ítélték. Amnesztiát kapnak továbbá azok a politikai elítéltek vagy eljárás alatt levők, akiknek bűne az államfői vagy a kancellári megsértése, vagy akik bűncselekményüket a nemzeti szocializmusért való lelkesedésből követték el. Az amnesztia előfeltétele az, hogy a bűncselekmény az augusztus 2. előtti időből származzék. Hazaárulás, felségsértés, lázadás, katonai titkok elárulása, gyilkosság, végül aljas indokokból elkövetett bűntény nem részesül amnesztiában.

A jugoszláv királyi pár Bulgáriában. Belgrádi jelentés szerint Sándor jugoszláv király és Mariora királyné szeptember folyamán Szófiába utaznak, hogy visszaadják a bolgár királyi pár tavaszi belgrádi látogatását. Hír szerint ugyanabban az időben Kemal pasa török köztársasági elnök is a bolgár fővárosban lesz.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sasoz”, I. Szt. Gheorghe

140.000 bogár európai híri gyűjteménye Bocsanban

Ha az olvasó kíváncsian böngészi a szavakat, hogy Sylosteus Merkl, Neodercadion Merkl, vagy valami muzeumban a Jad völgyi Merkl-féle vak barlangi bogárra bukkan, — bizony nem sokat ért belőle. De bezzeg a tanult rovargyűjtő azonnal tudja, hogy bocsanmontanai (boksánbányai) Merkl Ede eredményes munkálkodását hirdetik ezek a latin meghatározások, aki legalább száz új rovar felfedezésével gyarapította a természettudományt. A híres természetbúvár már meghalt, de gyűjteményét hűségesen őrzi fia, Merkl Árpád, ezt a közel százezer darabot számláló rovar pantheont, amelyhez fogható magángyűjtemény legfeljebb kettő vagy három található még Európában. Itt tornyosodnak a régi családi ház egy árnyas szobájában ezek a tömértelen sokasága — üvegfedélű dobozok, amelyek Románia, Magyarország, Szerbia, Bulgária, Görögország, Törökország és Kisázsia minden fellelhető rovarát rejtik. Az óriás bogarak mellett itt sorakoznak a szinte mikroszkopikusak is, már majdnem a testetlenségbe mosódnók, mint ódon fakult levelek végén a pont. Hegyen át, völgyön át hajszolta, kutatta őket sohasem lankadó ismeretvágygal Merkl Ede. Megvannak itt a mezei, erdei bogarak minden fajai. Képvisele a homoki és vízi bogarak minden sokasága is, sőt nem hiányoznak a barlangokból a titokzatos vak anoftalmusok sem, amelyekbe hasalva kuszott be a szenvedélyes természetbúvár, hogy a gyertya réveteg fényénél lelje meg őket gyűjteménye számára.

Régi irás kerül most elő. Francia nyelven van írva. A magyar királyi muzeum természettudományi szakosztálya francia nyelven kéri az összes illetékes hatóságokat és tudós intézeteket, hogy támogassák Merkl Ede természetbúvárt a munkájában. De erre a legtöbb helyütt tulajdonképpen nem is volt szükség. Merkl Edének a tudományos világban nem volt szüksége bemutatkozni. Bemutatták őt a felfedezései és azok a gombostűre tűzött kis rovarok, amelyeket a világ minden részébe küldött. Vagy husz évvel ezelőtt állott Európában ennek a gyűjtési és kicserélési munkásságnak a központjában.

Egyik legelső reprezentánsa volt nemzetközileg is a rovartan tudományosságának. Most természetes annyi nagy világváltozások közepette az ő neve is kihaltványult a tudatból. Csak véletlenül derül ki a nagy nyilvánosság számára, hogy micsoda tudományos kincsetek rejt az a kis szendergő szoba mindentől távol Bocsan-Montanán (Boksánbányán). Ez pedig nagy kár. Mert ilyen páratlan ritka gyűjteménynek másutt volna a helye. Gazdag muzeális keretben, ahol százak és százak tanulhatnának belőle, hogy az a tudás, amit a természetnek egy mesteri ismerője összegyűjtött, tovább szálljon és éljen a nemszűnő megismerés és megbecsülés eleven melengető fényében. (Flaneur.)

LITVINOV BERLINBEN. Litvinov orosz külügyi népbiztos tegnap délelőtt Berlinbe érkezett. Berlinből ellátogat Párisba és Rómába, majd más európai fővárosokba is. Utjának célja, hogy az európai államokat a keleti Locarno részére megnyerje.

Az osztrák kancellár Szegeden tegnap este megtekintette az Ember tragédiája előadását, ma pedig Gömbös Gyulával tárgyal

Schuschnigg osztrák kancellár a feleségével és Terfler kultusz államtitkár kíséretében tegnap délután háromnegyed háromkor az asperni repülőtérről Szegedre utazott. A repülőgép délután tíz perccel öt óra után simán szállott le a szegedi repülőtéren. Az osztrák vendégeket Hóman Bálint kultuszminiszter, Darányi Kálmán államtitkár, továbbá Pálffy József polgármester fogadta. Schuschnigg kancellár és kísérete azután a Tisza-szállóban levő lakásukra hajtottak. Utána gépkocsin megtekintették Szegedet, majd este hét órákor résztvettek azon a

vacsorán, amelyet tiszteletükre Hóman Bálint kultuszminiszter adott. Vacsora után végignézték az Ember tragédiájának szabadteri előadását. Ma reggel Schuschnigg kancellár kíséretével Budapestre utazik, ahol a délelőtti folyamán tárgyalni fog Gömbös Gyula miniszterelnökkel. Délben Gömbös villásreggelit ad Schuschnigg és kíséretének tiszteletére. Délután három órákor a kancellár fogadja a budapesti sajtó munkatársait, utána pedig látogatást tesz Horthy Miklós kormányzónál. Az osztrák vendégek pénteken este repülőgépen visszautaznak Bécsbe.

Új Begahid és utak épülnek

Temesmegyében, melynek utait rendbe akarják hozni

Temesmegye utjai az utóbbi esztendőknél sokkal rosszabb állapotban voltak. A háború óta ezeket az utakat senki nem javította és sem az állam, sem a vármegye nem gondoskodott róla, hogy a fentartásukhoz szükséges költségeket biztosítsa. Az idei költségvetésbe a vármegye — mint annak idején megirtuk — negyven millió leit vett föl utak és hidak építésére és tatarozására. A munka már meg is indult és több helyen rendbe is hozták az utakat. Most újabb utépítési munkálatokat határoztak el és azok már a legközelebbi időben meg is kezdődnek. Így Utvin község mellett a Begán fahidat építenek és erre a célra száznegyvenezer leit szavaztak meg. A Lipova-chesinti (keszinci) országút javítására százharmincezer, a Timisoara (Temesvár) és Timi-

seni (Ság) közti országút új-jáépítésére háromszázkilencezer, a Timisoara—Ciavos országút kavicsozására négyszázhatvanötezer, a Masloc és Pischia (Hidasliget) közti ut tatarozására kétszáznyolcvanötezer, a Cebza, Ciacova és Gilad közötti országút rendbehozására kétszázhatvanötezer leit szavazott meg a vármegye ideiglenes bizottsága az utépítésekre fölvett összegből. Összesen tehát ezzel a határozattal 1,603.000 leit fordítanak a megyében megint utjavításokra. A megyei ideiglenes bizottság két hét múlva újabb utépítéseket határoz el. Az utjavítási munkák Temesmegyében a tél bekövetkeztéig folynak és így remélhető, hogy a vármegyében az országutak végre rendbe jönnek

Csikós pincesi esete a Marissal a vidéki ur esete Csikós gazdájával és a Maris esete saját nőjével

Megírjuk itt Csikós történetét, mert nagyon kedves és megható. Csikós tulajdonképpen kutya és pedig fehér selyemszörű málnai pincsi.

Csikós története tavaly nyáron kezdődik. Addig nem igen történt vele semmi. Az a városunkbeli asszony, akinek tulajdonát képezte, nagyon becézte. Szerette, jó falatokkal látta el, a diványon hálatta, rendszeresen fürdette, bundáját fésülte. Csikós is nagyon jól érezte magát ebben a szeretetben, amelyet a maga részéről hűséggel viszonzott. Szobatiszta kutya volt a Csikós, aki a cseléd felügyelete alatt naponta háromszor végezte egészségügyi sétáit. Egy alkalommal a cseléd egyedül tért vissza az ilyen sétából. Sirva mondogatta:

— Jaj, nagysága kérem, ellopták Csikóst. Csak a pékhez mentem be és addig az utcán hagytam. Mire megvettem a kenyeret, a Csikós eltűnt.

Egy perc múlva már az asszony együtt sirt a cseléddel. Az egész városban keresték Csikóst, de hasztalanul. Azóta eltelt egy esztendő. A Csikós egykori tulajdonosnője tegnap a Lloyd-soron sétált egy barátnőjével. Beszélgettek. Amint az egyik kávéház mellett elhaladtak, az ott várakozó autók egyikéből egyszerre egy fehérszörű málnai pincsi ugrott le, odarohant az asszonyhoz, hízelt, vakantott és ugrált.

— Szakasztott olyan, — mondotta a hölgy, — aminő az én elveszett Csikós nevű kutyám volt.

A Csikós név hallatára a kutya hízelt és öröme még csak fokozódott. Az autóból azonban megszólalt egy férfi:

— Fidi, gyere ide!

Fidi azonban nem fogadott szót. A hölgy csakhamar beszélgetésbe elegyedett az autós férfival, akinek elmesélte Csikós történetét. A férfi viszont elbeszélte, hogy Fidit egy év előtt vette a városban ezerötszáz leiert egy eselédől. Meglátta ugyanis a kutyát és megtetszett neki. Kínált is nyomban ezerötszáz leit. A cseléd először habozott, de aztán odaadta a kutyát és elsieltett a pénzzel. Az ur emlékezett a cseléd személy-leírására és az utcára, ahol a kutyát vette. Még aznap elutazott a kutyával vidéki birtokára. Nagyon szereti és gyakran hozza magával, ha a városba jön. Hamarosan kiderült, hogy a Csikós és a Fidi ugyanegy kutya.

— Repül a Maris, — jegyezte meg az asszony, — csak érjek haza!

A férfi gavallér volt és visszaadta az asszonynak a kutyát. Az örömmel vezette haza. Amikor csejégetésére otthon a Maris ajtót nyitott, mindjárt tudta, hogy neki befellegzett. Ugy is lett.

A történetnek azonban még nincs vége. Délután a vidéki földbirtokos, aki a kutya tulajdonosa volt, meglátogatta a Csikós-Fidit. Nagyon szereti. Kijelentette, hogy övegy ember és elmondta, érdeklődésére megtudta, hogy az asszony elvált. Ki tudja, hogy a kutya nem fog-e házasságszerzői szerepet betölteni? (Andorás)

HIREK

Dinamitot loptak — Roosevelt életét féltették

Amerikában a Minnesota nevű a Rochester városában nagy ijedelem okozott az, hogy az egyik katonai tárból ötven-hatvan font dinamitot loptak. Az izgalom már csak azért is nagy volt, mert ugyanakkor a város tartózkodott Roosevelt elnök attól tartottak, hogy a dinamit-tolvaj merényletet akarnak elkövetni az ellen. Ötven detektívet mozgósítottak, hogy megkeressék a tolvajokat, azonban ezek munkája hiábavalónak bizonyult. Roosevelt elnök résztvett az amerikai legionáriusok gyűlésén és ott husz ember jelenlétében beszédet tartott a gyűlés minden rendezvényétől eltiltást követően. A hatóságok felfigyeltek, hogy a rettegett merénylet maradt.

— A király Jorga szabadegetemén. A királyi király tegnap délelőtt Valeni de la Teba érkezett, hogy meglátogassa a nevével. A felbőgözött városban uralkodott Jorga, a vármegyei prefektus közleg primárja, valamint a nevével hallgatósága fogadta. A nevével fészített épülete előtt Jorga beszédet intézett a királyhoz, akinek megköszönte az iramény iránti érdeklődését. A király mekintette az épületet, majd a nevével előtti téren elfoglalta helyét a díszemen és végignézte a környékbeli lakosnépviselői felvonulását. Délben díszment volt, amelyen a királyt Jorga köszönt fel.

— Gyászintenzitetelet a fővárosban. A denburgért. A fővárosban csütörtökön előtt az evangélikus templomban gyászintenzitetelet volt az elhunyt Hindenburg német birodalmi elnök lelki üdvéért. Az intenziteteleten a király képviselőiben IIsievici tábornok udvari marsall je meg. Ott volt a kormány teljes számban számos előkelőség. A német követ Schulenburg követ vezetésével a számban jelent meg.

— Amerikában tart a hőség. Amerikában a szárazság és a hőség tovább tart. Egy helyeken tegnap a hőmérő 108 Fahrenheit melet mutatott. A természet kilátása egyre rosszabbodnak. A tőzsdéken tegnapot árfolyama bálánként két dollár esett.

A „Székely-Selters“ gyógy- és ásványvíz a legkiválóbb gyógyvíz: vesztű, epeköv, gyomorégés és gégébánták ellen, nem azért olesőbb majdnem mint a szódavíz — jöllehet 480 km távolságról érkezik — vagy mintha talán értékelenebb volna a többi ásványvízhez, hanem azért, mert a forrás kezelősége artokezik, hogy ezen kívül és csodálatos jöhatású ásványvíz mindenki élvezhesse. Elsőrangú az emésztési zavarok eloszlására is. Kapható minden fűszerüzletben. Egy liter ára 16 lei és az üveget 5 lei visszajár. Megrendelhető a „Székely-Selters“ ikeralkalmál is: Piața Traian 2. Telefon 11

— Községi választások több halott. A regáti Valeni és Bodesti községeknél most folyt le a közigazgatási választások, amelyeknél a kormánypárt és a nemzeti parasztpárt listái küzdöttek a győzelemért. A korteskedés olyan eldult hangulatot teremtett, hogy a tábor revolverekkel és késekkel támad egymásra. A választások eredménye halott, három haldokló és számos sebesült.

— Anyakönyvi hírek. A helybeli anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: László és Lichtseindl Anna, Rom Demeter és Jakobi Margit. Meghaltak: Ébana Julia 6 éves és Glava János 22 éves korában.

A német király vadászik, felesége ten-
től Budapesti jelentés szerint a számi
felesége tegnap délelőtt Gödöllőre
tisztelőtükre a kormányzó villás-
tűdött, amely után a király Horthy
szóval fogolyvadászatra ment, az-
pén a királyné a kormányzó nével
zett. A számi királyi pár szombaton
várnap Szegedre utazik, hogy meg-
szaz Ember tragédiájának szabad-
lását.

Hindenburggal együtt meghalt egykori
szája. Ratiborban augusztus máso-
indenburg birodalmi elnök halálo-
náján, meghalt a kilencvenegy eszten-
c k a Ferenc kispáza. Zwacka Fe-
vétvett az 1870—71-iki német-fran-
krubán, mint Hindenburg tisztiszo-

Seszélyes időjárás. Városunkban
erős volt az idő és csak estefelé
zött be borulás, majd kilenc
megereedt az eső. Délben a hő-
napon 30, arnyékban 26 fok me-
mutatott. A meteorológiai intézet
Változó felhőzet mellett néhány
meg eső lehetséges további nap-
melegedéssel.

Szakszítások a lovassági felügyelő-
Az Universul jelentése szerint a
ségi felügyelőségénél abból az alap-
nyelet a háboruban elesett lovas-
tonák emlékének létesítésére te-
lek, továbbá a schimbások pénz-
agyobb összegeket sikkasztottak.
mai ügyesség megkezdte a vizs-

Száságrók nyári mulatsága. Az Erdélyi
ági Népkisebbségi Újságírószervezet
s csoportja az idén is megrendezi a
nyári mulatságot. A
ünnepekre a négyletek bevonásával
tettek óta folynak az előkészületek,
minél teljesebb sikert biztosítsanak.
ünnepséget augusztus 18-án rendezik
Pacsirtamező nyári kerthelyiségében.
ünnepség délután öt órakor kezdődik
habásu gyermek-ünneppel, amely-
szad műsora minden gyermekszívet
g örvendeztetni. A tulajdonképpeni
mulatság este kezdődik és gazdag mű-
 minden eddigi mulatságot felül fog

Gyilkos villámcsapás. L u n g u S o-
szony, aki Lugoj határában dolgo-
földeken, a vihar elől egy fa alá
ült, ahova rövid idő múlva becsa-
villám, mely a szerencsétlen asz-
teljesen szénévé égette. Teregova
egben becsapott a villám az egyik
istállójába, mely két lovat megölt
istállót felgyújtotta. Az istállóban
zkodó S a r b János 18 éves szolgál-
y jobb oldalán teljesen megbénult.
s állapotban beszállították a lugoji
rházba.

Ehes disznó összemarcangolt egy
emőt. A boszniai Doboj községben
e s Mojko gazda feleségével a me-
ment dolgozni és magukkal vitték
ny hónapos csecsemőjüket is. Amíg
aspár a földéken dolgozott, egy
disznó megtámadta a csecsemőt és
orzalmasan összemarcangolta. A
ncsétlen gyermeket reménytelen
otban szállították a kórházba.

Thomas Mann: József. Jákob patriarcha
nye után, Thomas Mann az álomlátó
ef regényét írta meg. Hallatlan megele-
ő képessége, átfogó intellektusa, fölül-
natatlan stílusművészete csodát tesz:
érzünk, álmodunk, örülünk és szenve-
k. Amikor az író elvezet, elragad ben-
ket ebbe a világba, mintha álomban jár-
nk meg ezeket a csodálatos külső és bel-
ájákat. A fordítás Sárközi György mű-
i munkája. Az Athenaeum nagy regé-
sorozatában jelent meg, nagy alak, fe-
papír, diszvásonkötés 3—400 oldal, 144
minden könyvkereskedésben, vagy Le-
enél, Cluj. Kérje a sorozatok jegyzékét.

— Halálozás. A s b o t h Jenő bank-
tisztviselő Budapesten 76 éves korában
meghalt. Az elhunyt fia volt néhai As-
both Adolf volt lugoji megyei árvászéki
ülöknek, aki egyik alapítója volt a lu-
goji evangélikus egyházközségnek.

— Rejtélyes gyilkosság ügyében foly-
tat nyomozást a Severin (szörényme-
gyei) Capriocu község csendőrsége. A
község határában a víz partján oszlás-
nak indult férfitolttestet találtak. A
férfi kezei és lábai össze voltak kötözve,
ami azt bizonyítja, hogy bűnténynek
esett áldozatul. A holttest személyazo-
nosságát egyelőre nem tudták megállá-
pítani, mert a férfinél igazoló iratokat
nem találtak és a holttest is a felismer-
hetetlenségig felozlott.

A halálra ítelt utolsó sáaja a szépirodalom, a klasszikusok és a zeneművészet a reklám szolgálatában

A reklám hatalma tetőpontján tombol és
korunk egyik legjellemzőbb tünetévé nőtte
ki magát, megbuktatva azt a régi mondást,
hogy a „jó bornak nem kell cégér”. Hiába
állítja azt bárki, hogy nincs a reklámnak
hatalma fölötte, mert ugys csak azt veszi
meg, amire szüksége van és ott vásárol,
ahol éppen jónak látja, vagy amely üzlet ut-
jába akad, nem pedig ahova a reklám hosz-
szu ujjá mutat. Nem úgy van! A mai rek-
lám olyan hihetetlenül kifinomult taktiká-
val dolgozik, hogy valósággal kordont va-
vásárol a közönség elé, amelyet nem enged ki
addig, amíg nem vásárol az agyonreklámi-
rozott cégnél. Hitetlenkedő elképéssel áll
meg az ember, amikor szembetalálja magát
azokkal a hatalmas számokkal, amely ösz-
szegeket az egyes cégek reklámra áldoznak.
Az első kérdés, ami felkísért: hát érdemes,
kifizeti-e magát ez a sok reklámköltség?
Hiszen a közönségnek amire szüksége van,
ugys megveszi. A reklámnak azonban tá-
volról sem az a célja, hogy azt vétesse meg,
ami szükséges, hanem azt, ami ezen felül
van, ami jól esik szemnek-szájnak, ami ha
nem is mindig irrealis, de mindenesetre a
szükségesről legalább is a hasznos lépcsőfo-
kára emelkedik igényeinkben.

Ezt bizonyítja egy amerikai reklámiroda,
amely kimutatta, hogy

a fogyasztásnak csak 25 százaléká-
nélkülözhetetlen szükséglet, a töb-
bi 75 százalék nagyrészt a reklám
hatalmának köszönhető.

Nem nehéz elhinni ennek az érdekes sta-
tisztikának megbízhatóságát, ha meggon-
doljuk, hogy mennyire nem válogatos az
amerikai kereskedelmi élet a reklámötletek-

— A német munkanélküliek száma,
hivatalos kimutatás szerint, ez év június
31-én két millió négyszázhuszonezer
volt. Ezek közül egy millió 993 ezer a
férfi, 432 ezer pedig nő. Az előző hónap-
pal szemben a munkanélküliek száma 54
ezzerrel csökkent.

* Jó ellátás, kényelem, gondosság Bu-
dapesten a P a r k-nagyszállodában, a
Keleti pályaudvaral szemben. Leszálli-
tott árak. — E lap előfizetőinek 20 szá-
zalékos engedmény.

— Tűz egy papirgyárban. Prága je-
lentés szerint tegnap a warndorfi pa-
pirgyárban tűz támadt és néhány pilla-
nat alatt az egész telep lángban állott.
A tüzoltóság minden fáradozása ellenére
néhány épület és tizenöt vagon papírru
elpusztult. Az égő papírszeletek szerte-
szét röpöködtek a levegőben és attól lehe-
tett félni, hogy a tüzet a város más ré-
szeibe is átviszik. Még három kilométer-
nyire a gyártól is találtak égő papírdá-
rabokat. A kár öt millió cseh korona.

Tudja-e Ön, hogy mi a HORMON?

AZ ORVOSTUDOMÁNY KORSZAKAL-
KOTO LEGUJABB FELFEDEZÉSE!

**EUKUTOL 6 BIOLOGIKUS
HORMON-KRÉM ÉS
EUKUTOL BÓROLAJ**

a hormonműködést serkenti, bőrkon-
alkatrészeket tartalmaz, amelyek arc-
és testbőrét táplálják, ápólják, hűstik,
gyógyítják és megfiatalítják. **NAP-
EGÉS ELLEN VÉDIKI!** Próbálja
ki, meggyőződik páratlan hatásáról.

Eukutol 6 kisdoboz — Lei 20
Eukutol 6 nagydoboz — Lei 40
Eukutol 6 bórolaj kisüveg Lei 60
Eukutol 6 bórolaj nagy „ Lei 120

Kapható minden jobb szaküzletben

ben. Gondoljunk csak vissza arra az aján-
latra, amelyet egy amerikai színház nemrég
tett — az agyonlőtt hirhedi bandita — Dil-
linger édesapjának, hogy

minden este lépjen fel és mutassa
meg magát a riválák fényében,
kettőt forduljon és már is mehet el.

Mind ezt természetesen gyönyörű honorá-
rium ellenében. Szerencsére az öreg Dillin-
gerben több volt a jóízűség, mint a színház
igazgatóságában és elutasította a kérést.
Ennél még sokkal merészebb reklámötlettel
állt elő egy másik amerikai cég, amikor az
egyik halálraítelt fegyenc családjának fan-
tasztikus összeget ajánlott fel, ha ráveszik
a halálraíteltet, hogy az utolsó szó jogával
élve az illető cég gyártmányának utólérhe-
tetlenségét kürtölje világgá. Ez meg is tört-
ént.

A halálraítelt utolsó szavaival is
a pénznek tett szolgálatot.

A cégnek pedig megérte azt a „néhány” dol-
lárt. Nemrég olvastuk egyik külföldi nap-
lapon még egy csokorra való reklámötlet-
tet, amely az amerikai kereskedelmi élet ta-
lajában virágozott ki. Spengler: Nyugat al-
konya című műve, amikor megjelent nem
nagy kelendőségnek örvendett, mivel az
amerikai közönség nem lelkesedik a föld fe-
lett lebegő filozófiai munkákért, amiből
hiányzik a mindennapi élet csörgő realitása.
Az amerikai könyvkiadó vállalat, mivel látá,
hogy a könyvvel nem csinálhat fényes
üzletet, gondolt egyet és

imígyen változtatta meg a könyv
címét: A Nyugat alkonya és amit
Amerika azon kereshet. Azt állít-
ják, hogy azután a könyvet való-

— A Temesvári Magyar Dalárda e heti
összejövetelét 11-én, szombaton esti 9 óra-
kor a Dulacska-féle vendéglőben tartja.

— Kivégezték Mandzsu rendőrfőnökét.
Karbini jelentés szerint Kuangyang
Mandzsu rendőrfőnökét nyolc rendőrtiszt-
tel együtt letartóztatták és kivégezték. Az
volt ellenük a vád, hogy olyan elemekkel
szövetkeztek, amelyek Mandzsuria függet-
lenségére törnek és azoknak fegyvereket ad-
tak el.

— Elsikkasztott részvénytőke. Eszé-
ken óriási sikkasztásokat lepleztek le.
Kiderült, hogy több banknak nemcsak
alaptőkéjét, hanem még tartalékalapjait
is elsikkasztották. Több bank igazgatóit
és főbb tisztviselőit letartóztatták. A
vizsgálat folyik.

— Romániából Ausztráliába repülő-
gépen akar jutni F u s i e s c u fővárosi
mérnök és D u m i t r e s c u Vasile ügy-
véd. Erre a célra külön gépet építtetnek,
amelynek költségeit társadalmi uton
gondolják összehozhatni. A vállalkozást
a király is támogatja.

sággal kikapokdták egymás kezé-
ből az emberek.

Newyorkban nemrég a Metropolitan ope-
rában a Faust előadása folyt. Szenzációs
meglepetés volt, amikor Margit nem az ob-
ligát rokkánál ült egyik jelenetben, hanem
egy varrógép mellett, amely a modern tech-
nika valóságos csodája volt. Vakító megvilá-
gításban tündöklött az egész színpad és
mozgó villanybetűk figyelmzettették a kö-
zönséget, hogy az új rendezés a Violon cég
ötlete, ahol minden operatőrgató bizonyos
százaletku kedvezményt élvez beléptijegyé-
nek felmutatása ellenében.

Filadelfiában ugyancsak egy operaelőadá-
son mialatt Hamlet a halálfejjel filozofált
a mennyezetről selyem függöny ereszkedett
alá a következő felirással:

— Ne gondoljon a halálra, mint
Hamlet. Inkább gondoljon az élet-
re. Soha sem hal meg, ha malata
sört iszik.

A Pillangókisasszony előadásán pedig a
diszleteken a következő vakítóan fénylő be-
tűk olvashatók:

— Amit itt lát, az csak szemfényvesztés,
Nippon birodalma a valóságban összehason-
líthatatlanul szebb, mint ezek a diszletek.
400 dollár oda-vissza és ön bejárta Japán és
Kína csodavilágát, Teold & Co.

Ime Amerika kereskedelmi élete így tob-
zódik a reklámirozás ezerféle változatában.
Nálunk pedig még ma is van olyan cég,
amely kézigyintéssel azt állítja a reklámra
fizetett pénzről, hogy az kidobott. A ta-
paszlatat pedig mást bizonyít. Azt, hogy ma
a legjobb bornak is cégére van szüksége,
ha nem akar évszázadot jubilálni a raktár-
ban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. A. nyugdíjas. 1. 1914-ben az egy szo-
bás-konyhás lakás bére nyolc-tíz korona
volt havonta. 2. Az 1914. évi lakbér har-
minckétszere a védett lakásokra vonatko-
zik és 1923 óta érvényes. 3. Azt a nyugdí-
jast védi a lakbértörvény, aki már 1923
előtt abban a lakásban lakott, amelyben ma
is lakik. A védelem a lakbérre vonatkozik,
vagyis lakbér emelést nem köteles elfogadni
és annak megtagadása miatt nem lehet kila-
koltatni. 4. Szerződést köteles készíteni és
annak bélyegköltségeit felerészben a lakó-
nak kell viselni. 5. Amennyiben a gondnok
háztulajdonos megbízásából és felhata-
lalmazásával járt önnél, akkor a ház-
tulajdonos jogait gyakorolta és ebben
az esetben joga van a házbér beszedésére is.
Ha a házadót ön egyenlítette ki eddig, akor
a gondnoknak elszámol és a nyugtákat
is átadja, természetesen elismervény ellené-
ben.

*****
FIZESSEN ELŐ

A DÉL-HÍRLAPRA

— Ujabb felebbezések az oradeai elocsátások ellen. Jelentettük, hogy a Magyar Párt bányai tagozatának jogvédő irodája negyvenegy oradeai (nagyvárad) elbocsátott városi alkalmazott nevében a helyi revíziós bizottsághoz felebbezést nyújtott be. Tegnap a magyarpárti jogvédő iroda újabb tizenegy ilyen felebbezést terjesztett a revíziós bizottság elé. A tizenegy volt városi alkalmazott szolgálati ideje tíz esztendő-től husz évig terjed.

— Nem engedélyezik az Aratóünnep előadását. A Magyar Párt második kerületi szőlőbéli tagozatának műkedvelői még július elején színtre akarták hozni Kubán Endre szerkesztőnek Aratóünnep című egyfelvonásos népjátékát. Annak idején azonban nem kapták meg a rendőrségi engedélyt, mivel sem a clujji (kolozsvári) színészi főfelügyelőség, sem pedig a kultuszminiszteri engedélyt nem tudták felmutatni. Az előadást azért augusztus 12-re halasztották el és új kérvényt nyújtottak be a színészi főfelügyelőséghez. A kérvényre tegnap érkezett meg a válasz azzal, hogy az előadást nem engedélyezik. Az elutasításhoz indokolást nem fűztek.

— Étvágytalanságnál, gyomorhurutnál, bélrekedésnél, emésztési renyhességénél, csalánkiütésnél és bőrvizkítésnél a természetes „Ferenc József” keserűvíz rendbehozza a gyomor és a belek működését. Az orvostudomány számos uttörője megállapította, hogy a Ferenc József víz abszolút megbízható hashajtó, s ezért az emésztőszervek megbetegedéseinek kezelésénél állandóan alkalmazható.

— Mennyit drágult az élet négy év alatt? A fővárosi piaci árak konjunktúra intézete legutóbb kiadott jelentésében rámutat arra, hogy az élelmiszerek és a gabonaművek árai a tavalyiakkal szemben kilenc százalékkal emelkedtek, míg az ipari cikkek husz százalékkal lettek drágábbak. A megélhetés általában egy harmaddal többre kerül, mint négy év előtt.

— Gyujtogató gazda. Bűnös kezek veszedelmes tüzet okoztak a Lugoj közelében levő Prisca községben, ahol a szalmapréselő telepen kigyulladt a szalma és szénakészlet. A lángok nem kímélték a préselő gépet sem és az is elhamvadt. A kár meghaladja a 140.000 leit. A gyujtogatót Petre Dragomir gazda személyében letartóztatták.

Amatőr fényképészek!

Nagy érdeklődést váltott ki a tavalyi **díjak kiosztása** amely a GEVAERT-művek rendeztek. A szép díjeredmény 1934 évben még érdekesebb: **összesen 122 díj Lei 72.000 értékben.** Timisoarai temesvári egyedüli képviselője: **Kecskeméti fotószaküzlet** Kérjen még ma kimerítő ismertetést.

* Dos Passos: 42. szélességi fok. Dusan és tarkán, mint az amerikai élet, szövődik a cselekmény. Sok ponton fakad és fut, hőmpölyög Newyork felé. Világesemények futószalagján fejlődik és bogozódik az egyéni sors. Az amerikai életnek senki merészebb, hitebb, eredetibb képét nem adta még. Új ember, új irány, új ritmus és az egy nemzedék élete pereg le előttünk a remek regényben. Mindnyájan beleesünk a 42. szélességi fokba, ahol dübörög a világ és kavarnak az emberi sorsok. Új és érdekes Dos Passos regénye, amely nem hiába aratott világsikert. A hatalmas regény remek kiállításban, egészségvesztésben, 460 oldalon, Kosmos-kiadásban, 100 lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Kosmos-könyvek jegyzékeit Lepagetől.

Sport

A TAC-Romania mérkőzés ujjajátszása szinte bizonyosra vehető, mert Havas igazolását megsemmisítette a futballbizottság

A Romániának félig már sikerült a zöld asztalnál győzelmet szerezni. Havas igazolása ügyében igazat kapott a Romania, illetve a Haggibor és így a hétfői ülésen, ahol tárgyalni fogják ennek alapján a TAC—Romania mérkőzés ügyét, szinte bizonyosra lehet venni a TAC—Romania mérkőzés ujjajátszását. Alkalmunk lesz tehát újból nemzeti liga selejtező mérkőzést végig „élvezni”. Reméljük azonban, hogy a TAC csapata, amennyiben a mérkőzést újra kell ját-

szani, kettőzött erővel — Havas játékos nélkül is — bebizonyítja majd fensőbb-ségét a Romania együttese ellen. Ezen törekvésében mögötte fog állani az egész timisoarai (temesvári) sportközönség és biztosra vesszük, hogy a TAC csapata még jobb formát fog mutatni legutóbbi mérkőzése óta és a zöld gyepen újra be fogja bizonyítani a hivatalos tényezők előtt is a nemzeti ligába való méltó bejutását.

Az atlétika felvirágoztatása érdekében

Csakis rendszeres és pontosan körvonalazott program szerint lehet dolgozni, mert máskülönben minden igyekevs kárba vész

Az atlétikai liga bizottsága ülést tartott, amelyen kellett volna dönteni az elkövetkezendő program megállapításáról, célkitűzésekről és különösen arról, hogy miképpen lehetne a közönséggel az atlétikát újra megszerettetni. Az atlétika stagnálásának egyik főoka az, hogy a közönség semmiképpen sem tudja megkedvelni a sportágak egyik legszebbjét, az atlétikát. A közönség nem tud, sajnosa, már lelkesedni staféta futáson, diszkoszvetésen vagy magasugráson, amikor az atléta a levegőben uszva igyekszik elérni az általa elérhető legmagasabb célt. Sem közönség, sem atléta nincsen olyan nagy számban, hogy az atlétika nálunk hamarosan a rendes kerékvágásba jöhessen.

Timisoara (Temesvárott) az atlétika terén újból kell kezdeni mindent. Nem elég ugyanis, ha egy-egy vidéki versenyre versenyzőket küld ki a liga bizottsága, vagy egyetlen egy versenyzőnek biztosítja indulását valamelyik nagyértékű versenyen. Ez mind nem elegendő, mert ezek a versenyzők sincsenek megfelelően felkészülve, hogy valamilyen mértékben is sikerrel képviseljék az atlétikát. Vannak tehetséges atlétáink, de vannak olyan atléták is, akik az egyes vezetők nemtörődőmsége miatt elhanyagolták kedvenc sportjukat.

A baj kutforrása mindenestre hi-

nya a pénznek, amely az atlétikánál nagyon fontos és szinte elengedhetetlen feltételként szerepel. Másik oka azonban az atlétika romlásának az, hogy a bizottság tagjai között olyan vezetők szerepelnek, akik másirányú elfoglaltságuk miatt nem tudnak az atlétikával rendszeresen törődni, hanem egyesületük futballügyeit kell — például — elvégezniük. Ezek a vezetők mind komoly szakértői az atlétikának, azonban fentebb említettek miatt nem képesek kellően intézni az atlétika fejlesztésének ügyét. Az atléták hálásak lehetnek azonban ezeknek a vezetőknek is, mert dacára másirányú elfoglaltságuknak, az atlétika ügyes-bajos dolgaival is törődnek szabad idejükhez mérten.

És éppen ezen okból lett az atlétika fejlesztése akaratlanul is másodrangú kérdéssé. Hiába minden erőlködés addig, amíg ez a nem egészen egészséges helyzet fennáll. Lehet a legnagyobb ambíció a vezetők részéről, azonban be kell látni, hogy nem bírnak akár három felé is kellően működni.

Az álláshalmozási törvényt a sportba is át kellene ültetni és legyen kimondva, hogy egy vezető akár a futball terén van elfoglalva, akár más sportágban, csakis egyetlen egy sportágban vállalhat vezető szerepet. Ezért a véleménye-

mért egyik vezető sem haragudni ha mérlegelni tudja a vezető-ha-nak káros voltát. A szerda esti a-ligaülésen például az egyik ve-zető gősdolgára való hivatkozással tá-kozott az ülésről, amikor pedig ar-rogott szó, hogy miképpen kellene a-tikát fellendíteni, a versenyzők t-rikát fokozni. Nem kívánom szemére v-illetőnek távozását, azonban ezze-óhajtottam bizonyítani, hogy ké-leg három oldalon vezetőknek len-lehet.

Az atlétikai liga vezetősége ve-hát először sürgős tárgyalás alá-fontos ügyet és ha olyan vezetők-találni, akik szabad idejüket telj-atlétikának szentelhetik, lehet ma-gyalni az atlétika fellendítéséről.

Márton

Orosz—török válogatott mec

A moszkvai stadionban érdeke-közös keretében találkozott Orosz-és Törökország válogatott futk-pata. A találkozóból az orosz eg-került ki győztesként 3:0 (2:0) -ban. A mérkőzést százhuszeze-előtt játszották le. A revánra a-jövőben Törökországban kerül so-

A tour de Roumanie

negyedik napján folytatták u-Brasov felé. Ide elsőnek a bolgá-m o v Genadie érkezett be. A még-állt harminc versenyző közül u-ja hétet adtak fel a versenyt. nap rendezett sprintversenyben el-d o v, második Nikolov, har-Munteanu, negyedik Itap-lett.

Versengés Tánzerért

Az oradeai (nagyvárad) Crisar-ballegylet B a r á t k y mellé most-z e r Misit, a Ferencváros timisoar-mesvári) származású jobbszél-ső, meg akarta szerezni és előnyös a-tal kereste fel a neves játékos. A-szerű Tancos azonban nem akar-sana csapatában futballozni és-visszautasította az ajánlatot.

A katona-játékosok már viga-futballoznak

Jelentette a Déli Hírlap, hogy-tona játékosokat a fővárosba ren-ahol rendszeres tréningeket veszne-tréningekre eddig a következő játé-érkeztek az ország egyes rész-Hetzer (Kinizsi), Moravetz (TI)-Deheleanu és Bindea (Ripensia).

A teniszbajnokságok iránt nag-érdeklődés

A teniszbajnokságok három-át kerülnek lebonyolításra az Au-tennisz pályáin. A versenyek má-pénteken kezdődnek és vasárnap-ződnek be. A verseny iránt a tenni-szenyzőkön kívül a közönség is-mértékben érdeklődik, mert ezek-senyek a város bajnokságáért bo-tódnak le.

Mozi

Péntek, augusztus 10.

Apolló-mozi: Tét egy emberfej.
Capitol-mozi: Tét egy emberfej.
Forum-mozi: Az idegen légió ördög

APRÓHIRDETÉSRE

LEGALKALMASABB

A DELI HÍR

Ihász—Fekete szintársulata a Sörgyár udvarában

Péntek este 9 órakor

Egységes olcsó 20 leies helyárrakkal

Marica grófnő

Szombaton délután 6 órakor:

Tul a nagy Krivánon

Szombaton este 9 órakor

20 leies egységes helyárrakkal

Fehér orchideák operett

Vasárnap délután

Premier!

Világsláger!

Nótás kapitány

Vasárnap este 9 órakor

Hazudik a muzsikaszó

Előadás után villamos vasut

Pénztár a téli színházban d. e. 10—1 és d. u. 4—6-ig. Este 6 órától kint a Sörgyár-udvarban lehet jegyet váltani

Szinház

Husz lei

... minden jegy ma a nyári szinköcében

... este a Nyitott ablak című...
... adták elő a gyárudvari nyári...
... an. A darabot nagyszámu kö...
... ezte végig és úgy a régi erőssé...
... pnapdnak Ithás és Kőszegi Mar...
... valmint az új színészek Kőszegi...
... Sékely Bálint és Halmágyi Har...
... on sok tapsot arattak. Ma, pé...
... te 9 óraker Marica grófnő van...
... Valamennyi helynek 20 lei az...
... nap szombatot két előadást tart...
... Fekete-társulat. Délután 6...
... ul a nagy Krivánon, 20 leies...
... kkal, este 9 óraker pedig a Fe...
... hideák premierje lesz rendes...
... kkal. Vasárnap délután 6 óraker...
... kapitány, a legmulatságosabb...
... ps levegőjü operett egységes 20...
... yárakkal, este 9 óraker pedig...
... t a muzikaszó rendes helyárak...
... gyszerű, színes műsört ad az...
... Fekete-társulat, aminek meg is...
... eredménye, mert napról-napra...
... tőttér mellett játszanak a színé...

HETI MŰSOR:

... este 9 óraker: Marica grófnő.
... és helyárakkal)
... baton délután 6 óraker: Tul a nagy...
... n. (20 leies helyárakkal)
... baton este 9 óraker: Fehér orchid...
... délután 6 óraker: Nótás kapi...
... 20 leies helyárakkal)
... nap este 9 óraker: Hazudik a mu...
... s.

Közgazdaság

Az idei nyári nagyvásáron gyenge felhajtás mellett kis forgalom alakult ki

Az idei nyári nagyvásár, amely tegnap kezdődött meg, minden tekintetben kisebb méretűnek bizonyult az elmúlt évek vásárainál. A falvakban ugyanis a gazdák még javában folytatják a cseplési munkálatokat és elfoglaltságuk miatt nagyon sokan nem jöhettek be a nagyvásárra. Így főleg állatállományban mutatkozott gyenge felhajtás és az árak az egész vonalon igen tartottak voltak. A déli órákig mindössze négyszáz állatátírás történt. Négy vagon ökröt Olaszországba és egy vagon lovat Bécsbe szállítottak. A vásáron főleg igáslovak és Nonius fajlovak cseréltek gazdát, míg a kimondott luxus-lovak ez alkalommal egyáltalán nem voltak. Nagy kereslet mutatkozott a fiatal igáslovak iránt, amelyekért 6000—7000 leit adtak, azonban a tartott árak miatt ebből csak kevés kelt el. Az igáslovak legnagyobb része 3000—4000 leiert cse-

rél gazdát, de 1500—2000 leiert is kінáltak öreg lovat.

Meglepően győnge felhajtás volt a marhában. A borju kilóját 11—12 leiert vásárolták, míg egy éves szarvasmarháért darabonként ezer leit kértek. Öreg tehén 1500—2000 lei között kelt el, míg fiatal fejőstehenet 4000—4500 leiert vásároltak. Némi felhajtás mutatkozott az ökrpiacon, ahol szép igavonó ökr 7000—8000 leiert cserélt gazdát. Élénk kereslet nyilvánult meg a vágásra érett ökrök iránt, amelyeknek párját 12.000 leitől 16.000 leig ajánlották. Kevés volt a vásáron az export ökr és a siemethali ökréért 24.500 leit kértek. Győnge felhajtás volt a sertéspiacon is, bár élénk kereslet mutatkozott az őszi vágásra szánt sertések iránt. 8—10 hónapos sertés kilójáért 18 leit számítottak. Általában fiatal malacban volt nagy kínálat és ezek párját 350—400 leiel vették meg.

Románia az idén gyümölcsöt is exportál. Nem várt eredményt mutat a bánági gyümölcstermés. A jó gyümölcstermés következtében nagyobb mértékű kivitelre lehet számítani és azért a földművelésügyi minisztérium érintkezésbe lépett a csehszlovák, lengyel, osztrák és palesztinai piacok képviselőivel. Eddigi számítások szerint az

országból 7—8 ezer vagon gyümölcs kivételére lehet számítani közel fél milliárd lei értékben. A gyümölcsszállítás érdekében az államvasutak vezérigazgatósága elhatározta, hogy a gyümölcsszezonban az egész ország területén úgy személy, mint rapid vonatokon is szállítható friss gyümölcs.

Az exportengedélyek meghosszabbításának ügye. A kereskedelmi és iparügyi miniszteriumban Teodorescu kereskedelmi és iparügyi miniszter elnökletével értekezlet volt, amelyen a Nemzeti Bank engedélye alapján végrehajtandó kompenzációs export kérdésével foglalkoztak behatóan. Az értekezleten kitűnt, hogy a kormány gazdasági tanácsának az a határozata, amely szerint a kompenzáció útján történő exportengedélyek érvényességét október elsejéig meghosszabbították, nem felel meg a várakozásoknak, mert ebben a határozatban nem szögezték le, hogy az exportengedélyek tulajdonosi milyen időpontig jelenthetik be szándékolt kivételüket. Hosszas vita után az értekezleten úgy döntöttek, hogy az export bejelentéseket szeptember 20-ig lehet eszközölni a Nemzeti Banknál, de az exportengedélyek tulajdonosainak hivatalos iratokkal bizonyítani kell, hogy azt az árut, amelyre exportengedélyt kérnek, export célokat szolgáló vasuti kocsikba rakták be.

Exporthiány, megcsappant a kereslet. A bánági gabonapiacra kínálat bőségesen akad, azonban a vevők tartózkodnak a bevásárlásoktól. Ez annak tudható be, hogy nincsen export és ennek következtében megcsappant a kereslet. A piaci árak a következők: 75—76 kilós temesi ó-buza 385—390 lei, 77—78 kilós torontáli ó-buza 400 lei, míg az új-buza ára 410 lei. A tengeri ára 250 lei, a zab 215 lei, az árpa 230 lei, a korpá 220 lei, a tavaszi árpa 270 lei, a repce 650 lei, a lencse 600 lei, a lóheremag kilója 35—38 lei, a takarmányliszt zsák nélkül 250 lei és kismalmi liszt zsákkal együtt 600 lei.

Hivatalos valutaárfolyamok. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai. Az első szám a vételt, a második szám az eladást jelenti: Francia frank 6.60—6.90, belgas 23.50—23.80, angol font 505—515, olasz lira 8.65—9.20, dollár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24, lengyel zloty 18.80—20, svájci frank 32.55—33.40, dinár 2.20—2.50.

Megkapta már

az ingyenregényt a Déli Hírlaptól? Fizesse ki hátralékát és küldjön be 3.—leit portóra és nyomban kap egy érdekesítő regényt ingyen. A regényt megkapják az új előfizetők is.

Consuela, a carlagenai leány

Írta: KUBÁN ENDRE

... an olyat bömből, hogy a cirkusz megremegnek bele.

... el sem halt a bömbölés hangja, ... or a bika már előre szökik. Hatalboróvel, borzalmas lendülettel veti et előre. Egyenesen a torreador felé

... pedig meg sem moccan. Egyetlen ana sem rezdül meg. Nyugodtság bözódik róla. A homlokán egyetlen asinscen. Nem sápad el és nem tük ki. Változatlan az arcszíne.

... llig tisztában van maga is vele. ... egyetlen hibás mozdulat és a halál Csak egy centiméternyit tévedjen mmértéke és nem ő lesz a győztes, m a bika, aki maga alá gyűri és vaival, kemény patáival pillanatok végező vele.

... ggdattan fogadja a bika támadását. ... mikor a fujtató állat már alig más- ... háternyire van tőle, csendesesen előre ... tja a jobbját. A jobb keze vasma- ... kal tartja a tört.

... gy áll a torreador kinyújtott karjá- ... mint országutak kereszteződésénél ... tmutatók. A bika halálának utmu- ... ja.

... a bika elvakult dühében nem áll meg ... anásában és a következő pillanatban ... szalad a kinyújtott hosszú törbe.

Markolatig tűnik el a tör a bika szü- gyében.

A bika szőre surolja a torreador öklét. A következő másodpercben azonban a tör már nincsen bent a bika testében.

A torreador villámgyorsan kihuzza azt és orkántól elfujt pehelyként ugrik oldalvást. Mintha az egész teste egy rugó volna.

Ha nem ugrik el idejében, akkor annak ellenére, hogy a bikát halálra sebezte, maga sem menekül meg élve. A nagy lendület, amellyel a bika a támadásra indult, az állatot, amely abban a pillanatban nem is veszi észre, sőt nem is érzi sebesülését, tovább viszi előre és eltíporja az ügyetlen torreadort, aki nem huzza ki törét elég gyorsan a bikából és nem ugrik jól félre.

A torreador mellett még öt-hat méternyire elvágta, aztán megáll. Felüti a fejét. Zavartan néz körül.

Bőg.

De ebben a bömbölésben már inkább fájdalom van, mint düh.

Ugyanakkor a bika két első lába megroggyan, megbicsklik és az állat térdre rogy.

A következő pillanatban azonban felpattan. Nem akarja magát engedni. Majd megmutatja ő, hogy vele nem végez egy hitvány emberlegény.

Ide-oda forgatja a fejét és keresi ellenfelét.

Amikor meglátja, új támadásra ru-

gaszkodik.

A torreador készenlétben áll. Ugy szorítja meg a vértől csepegő tör markolatját, hogy azt most semmi földi erő nem volna képes ujjai közül kifejteni.

Várja a támadást. Könnyen lehetséges ugyanis, hogy a tör, akármilyen mélyen hatolt is a bika testébe, nem érte a szívet. Nincsen kizárva tehát, hogy a döfést meg kell ismételnie.

A bika pedig már rohan a második támadásra.

De csupán pár métert fut meg.

Szaladtában jobb térdére roskad. Föl akar emelkedni. Erőlködik, tápászkodik de hiába.

Egyszerre felmondja mind a négy lába a szolgálatot. Nem bírja az iszonyu test több mázsás terhét.

A bika elterül a homokon. Négy lábát messzire elnyújtja magától. Mellkasa erősen emelkedik és súlyed. Zihál.

Egy pillanatra fölnyitja a szemét. Nézése már nem dühös, csak fájdalmas. Halkan bőg még egyet. Aztán megrázódik.

Amikor a közönség látta, hogy a bika mozdulatlanul fekszik és vége van, irtóztató lelkesedésbe tört ki.

Az ünneplés, amelyben a torreadort részesítették, sokkal nagyobb és hangosabb volt annál, amelyben az arénába való beléptekor része volt.

Consuelát is fölrazta rémületéből ez az egetverő éljenzés. Ebből tudta, hogy

Fernando győzött és életben van.

Most már kinyitotta a szemét és látta a győzelemtől ragyogó arccal a porondon állni a torreadort, amint hajlongva és intgetve köszöni az ovációkat.

Most már Consuela is résztvett az általános örömben. Két tenyere megint kitüzsedett a tapstól és az arca újból kipiroslott a gyönyörűségtől.

A nézők sorából egy csomó férfi a cirkusz prondjára ugrott. Ezek a vállaikra emelték Fernandot és úgy vitték mindenek nagy hurrázása közben körül.

Fernando pedig újból megkereste a szemével Consuelát és vidáman intgetett neki.

A bikaviadalnak vége volt. Több szám nem következett. A közönség azonban mégsem akart oszladozni. Még egy teljes félórán keresztül tombolt a tetszés vihara.

Azonban egyszer mégis vége szakadt ennek is. Egyesek megindultak a kijáratok felé. Példájukat csakhamar követték mások is.

Consuela is fölállott a helyéről és megindult kifelé. Amikor még egyszer a cirkuszi manézsba nézett, Fernandot már nem látta ott.

De amikor kilépett a cirkusz kijáratán, a torreador hirtelen eléje toppant.

— Consuela, — mondotta a torreador, — siettem, hogy megtaláljam a sokaságban, amikor hazaindul.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, augusztus 10. **Bucuresti.** 1: Gramofon. 7: Exotikus zene. 8.15: Rádiózenekar. 10: Ének. 10.30: Szórakoztató lemezek. 11.30: Vendéglői zene. **Budapest.** 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 11: Felolvasás. 1: Időjárás, majd hanglemezek. 1.30: Hírek. 2.30: Női ének, majd gordonka, zongorakísérettel. 3.40: Hírek. 4.30: Diákfélóra. 5: Nyári Rudi és zenekara. 5.45: Időjárás, hírek. 6: A reklámról. Juhász László dr. előadása. 6.30: Szimfonikus zenekar. 7.45: Sportközlemények. 8: Jazz-zene. 8.55: Külügyi nyegedóra. 9.15: Közvetítés Salzburgból. A

Bécsi Filharmonikusok hangversenye. 11.15: Időjárás, hírek. 11.30: Cigánymuzsika. 12: Angol nyelvű előadás. 12.25: Nőgrády Guidó jazz-zenekara. **Bécs.** 1: Szórakoztató lemezek. 6.35: Rádiózenekar. 9.15: Filharmonikus hangverseny. **Belgrád.** 12: Rádiónégyes. 8.20: Lemezek. 11: Rádiónégyes. 12: Táncczene. **Berlin.** Este 9.15: A rádiózenekar Weber estje. 10.40: Schumann hangverseny. 11.50: Vidám kamarazene. **Milánó.** 8: Lemezek. 10.30: Szimfonikus hangverseny. **Róma.** 6.10: Szórakoztató zene. 9.45: Operett. **Prága.** 4.15: Rádiózenekar. 6.40: Lemezek. 11.15: Tánccserezmények két zongorán. **Stockholm.** Este 9.45: Puccini: Bohémélet. 11.20: Brahms: F-moll szonáta. **Stuttgart.** Éjjel 12: Táncczene. Éjfé

után 1: Hangverseny. **Varsó.** 5: Lemezek. 8.15: Ének-hegedű hangverseny. **Szombat, augusztus 11. Bucuresti.** 1: Gramofon. 9.15: Rádiózenekar. 11.30: Vendéglői zene. **Budapest.** 7.45: Torna. 10.45: Hírek. 1: Időjárás, majd szalonzenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Balalajka zenekar. 3.40: Hírek. 5: Ezeremester műhely, ifjusági félóra. 5.45: Időjárás, hírek. 6: Boldogság a varázsló. Bán Ferenc elbeszélése. 6.30: Peci Lili énekel zongorakísérettel. 7.10: Mit üzen a rádió. 7.45: Hanglemezek. 9: Gyóni Géza emlékünnepe közvetítése Miskolcra. 10.40: Hírek, időjárás. 11: Cigánymuzsika. 12: Operaházi zenekar. **Bécs.** 1: Rádiózenekar. 3.10: Művészlemez. 6.40: Német operák lemezei. 11.50: Bécsi zene. 12.50: Ze-

nekar. **Belgrád.** 12: Lemezek. 1: Időjárás. 9: Haydn: A teremtés, oratóriavetítés Nagybecskerekéről. **Milánó.** 6: Táncczene. 8: Lemezek. **Róma.** 6.10: Szimfonikus hangverseny. **Prága.** 7: Lemezek. 9: Offenbach: Szép Heléna. 12.30: Szalonzenekar. **Strassburg.** 7: Könyvi zene. 9.30: Lemezek. 9.45: Hangverseny. 11.30: Táncczene. **Varsó.** 1: Hírek. 5.40: Könyvi művek zongorán. Deethoven: Hegedű, brácsa és szalonzenekar. Mandolin zenekar. 9: Szalonzenekar Chopin műveket játszó. Táncclemezek. 12: Vendéglői táncczenekar. 6: Trió. 9.45: Klasszikus művekről. 11.15: Táncczene.

Egyes szó ára 3 lei; vastagabb betűvel 5 lei. Állástkeresők szavankint 2 leit fizetnek. Jelíges hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott írásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket felvesz: Ce (Belvárosban): Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața Sf. Gheorghe (Szt. György tér) 4. Fabrică (Gyár): Kardos-tér, Piața Traian (Kossuth-tér) és Str. Mercur (Gránátos-u.) sark. Praga: Carol (Jószelvárosban); Ma trafik, Piața Küttl. A hirdetés minden esetben előre fizetendő.

Apróhirdetések

Jósnő!
Öregnek, fiatalnak megmondja egész életmenetét. Beszél hozzátartozóiról, szerelmi, törvényes, üzleti vagy családi ügyeiről. Diszkrét lakás. Timișoara IV., Str. Bonnaz 16/19. Tivoli mellett

Állalmazás

Kis gyermek mellé keresek azonnalra vagy 1-re fiatal lányt, ki a házi munkában is segítene. Cim a kiadóban. (1386)

Állást keres

Házmesteri állást keres nagyobb háznál középkorú jobb házaspár, hol a nő fizetés ellenében házvezetést és főzést vállal. Kovács Péter, Ghiroda. 107. (1377)

Adás-vétel

Megvételre keresek tehermentes telket, csatorna, víz és villany közvetlen közelében. Közvetítők kizárva. Ajánlatokat „D. P.” Timișoara, Hotel Splendid címre kérünk. (1380)

Eladó
szép fehér félháló és egyéb butor darabok jutányos áron. Özv. Schiller, II., Str. Trei Crai (Háromkirály-u.) 9, I. em. Schiller-ház. (1392)

Tizedes mérleget jó állapotban 500 kilóig megvételre keresek. Kummer, II., Str. Saguna 14. (1390)

Bánkuti buza 1201 sz. második évi utántermése q-kint 500 lei
Őszi takarmány borsó q-kint 500 lei
Biborhere mag kg-kint 35 lei
Pannonbüköny kg-kint 25 lei
Timișoaran (Temesváron) feladva, amíg a készlet tart, eladó
Dr. SCHARFF GYULA
gazdaságban, Răuți (Aurelháza) udetui 3-4-5 Forontal

Lakás

Szép utcai
parkettás szoba augusztus 1-re kiadó. III., Str. Regent Buzdugan (Temető-u.) 21. (1318)

4 szobás
modern lakás I., Str. Eugen de Savoya (Jenőherceg-u.) 5, I. em. november esetleg október 1-re olcsón kiadó. Bővebbet a háztulajdonosnál I. Lindner-villa. Parcoul Eminescu. Telefon 10-18. (1382)

Tiszta butorozott szoba
fürdőszobahasználattal egyedülálló nőnél azonnal kiadó. IV., Str. F. 44, I. em. 7.

4 szobás modern
lakás azonnalra kiadó. Brück-fé IV. kerület, Piața Scudier-tér 9. s

Garantált tiszta
két szobás utcai lakás, szobával, szeptember 1-re, havi 11 ért kiadó. IV. kerület, Str. Müllertennbrunn (Bega jobbsor) 5. szám mester.

4 szobás
teljesen modern lakás november kiadó. Bővebbet Dr. Junkert ügy III., Piața Plevnei (Dózsa-tér) 6.

Napsugaras
3 szobás utcai lakások, Bega jobbsor dalán, havi 1700-1800 leiert, november 1-től kiadók. Cim: IV., Str. Müllertennbrunn (Bega jobbsor) 5, házme

Lipcsei őszi mintavásár 1934

Megnyitás augusztus 26
60% utazási kedvezmény
a német birodalmi vasutvonalakon!
Minden felvilágosítást megad a

LEIPZIGER MESSEAMT LEIPZIG (DEUTSCHLAND)
vagy annak tb. képviselője **Angerbauer Jenő**, Timișoara I., Str. Gen. Praporgescu 3. Telefon 70

14 nap

2590 lei

a Fekete-tenger partján

augusztus 20-tól szeptember 3-ig

Carmen Sylvában

Ezen árban bennfoglaltatik: elsőrendű ellátás, naponta háromszori bőséges étkezés, szálloda, belépőjegyek a strandra, gyógy- és zenedijak, összes borralalók. Vasuti jegy külön fizetendő. Ára: **708 lei.**
Jelentkezések: az összes Európa menetjegyirodákban, a Központi Bank menetjegyirodájában, Strada Alba Iulia 9 és a Déli Hírlap kiadóhivatalában

Primăria Municipiului Timișoara

No. IV. 32489
din 2 August 1934

Publicațiune

Se aduce la cunoștința celor în sați că în ziua de 24 August 1934 se va ține în localul Primăriei Municipiului Timișoara, etaj I. us situat în circ. I., Piața Libertății, licitație publică pentru procurarea diferite envelope, camere de a bandaje necesare vehiculelor, prinderilor și serviciilor Primăriei. Licitația se va ține în conform cu art. 88-110 inclusiv din contabilității publice, regulamentele O. C. L. și norme publicate în Jurnalul Oficial No. 127 din 4 Iunie. Toate persoane cari vor lua la licitație vor depune pe lângă ea și o garanție de 5 la sută din valoarea furniturilor oferite, iar oferta se va numai în conformitate cu caetel sarcini cari pot fi văzute în fișele dela ora 8 până la 12 în localul menționat.

Primăria Municipiului Timișoara

OLLA
a legio védő fers betegségek ellen